

Wrocław, 17 stycznia 2018 roku

WK.WR.40.55.2017.227

**Pan
Paweł Piwko
Wójt Gminy Radwanice**

**ul. Przemysłowa 17
59-160 Radwanice**

Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, działając na podstawie art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz.U. z 2016 r. poz. 561), przeprowadziła w okresie od 5 października do 12 grudnia 2017 r. kontrolę kompleksową gospodarki finansowej Gminy Radwanice. Zakres zbadanych zagadnień, okres objęty kontrolą oraz ustalenia przedstawiono szczegółowo w protokole kontroli, podpisanym i przekazanym Wójtowi Radwanic w dniu 12 grudnia 2017 r.

Ponadto, od dnia 20 listopada do 1 grudnia 2017 r. została przeprowadzona kontrola gospodarki finansowej Zakładu Usług Komunalnych w Radwanicach z siedzibą w Kłębanowicach 9A. W oparciu o ustalenia kontroli, zawarte w odrębnym protokole, Izba wystosowała do Kierownika Zakładu wystąpienie pokontrolne, przekazane Panu Wójtowi do wiadomości.

Pozytywnie należy ocenić gotowość do współpracy z kontrolującymi pracownikami Urzędu, którzy przygotowywali materiały do kontroli, udzielali niezbędnych wyjaśnień oraz podejmowali działania pozwalające na wyeliminowanie niektórych nieprawidłowości już w trakcie kontroli. Nieprawidłowości ujawnione w wyniku kontroli kompleksowej gospodarki finansowej Gminy Radwanice wystąpiły w zakresie niżej wskazanych zagadnień:

W zakresie księgowości i sprawozdawczości

Stwierdzono przypadki ujęcia w księgach rachunkowych w styczniu 2017 r. dowodów księgowych z grudnia 2016 r. na łączną kwotę 34 922,91 zł. Było to niezgodne z art. 6 ust. 1 ustawy z 29 września 1994 o rachunkowości (Dz.U. z 2016 r. poz. 1047 ze zm., aktualnie Dz.U. z 2017 r. poz. 2342 ze zm.), z którego wynika, że w księgach rachunkowych jednostki należy ująć wszystkie osiągnięte, przypadające na jej rzecz przychody i obciążające ją koszty związane z tymi przychodami dotyczące danego roku obrotowego, niezależnie od terminu ich zapłaty.

W obowiązujących w jednostce zasadach (polityce) rachunkowości, wprowadzonych zarządzeniem Nr 0050.76.2015 Wójta Gminy Radwanice z 31 grudnia 2015 r. w sprawie wprowadzenia Zakładowego Planu Kont dla budżetu Gminy i Urzędu Gminy (ze zm.) nie określono:

- wchodzących w skład roku obrotowego okresów sprawozdawczych, co było niezgodne z art. 10 ust. 1 pkt 1 powołanej ustawy o rachunkowości,

- przyjętych zasad prowadzenia kont ksiąg pomocniczych do konta 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” oraz ich powiązania z kontami księgi głównej w zakresie dochodów z tytułu opłaty za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz z najmu i sprzedaży nieruchomości gminnych, co było niezgodne art. 10 ust. 1 pkt 3a ustawy o rachunkowości.

Ewidencja szczegółowa do konta 222 „Rozliczenie dochodów budżetowych” prowadzona była techniką ręczną, co było niezgodne z zasadami określonymi w § 5 ust. 1 Zakładowego Planu Kont (załącznik do powołanego zarządzenia Nr 0050.76.2015 Wójta Gminy z 31 grudnia 2015 r.), według którego ewidencja księgowa w jednostce winna być prowadzona techniką komputerową w programie AFK.

Nie prowadzono ewidencji szczegółowej do konta 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” według przedsiębiorców dokonujących opłaty za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. Opłaty te ewidencjonowano w księdze głównej Urzędu Gminy Radwanice w momencie i w wysokości wpłaty zapisami Wn 130 „Rachunek bieżący jednostki”/Ma 221-73 „Zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych”. Zgodnie z opisem funkcjonowania konta 221 wynikającym z obowiązującego Zakładowego Planu Kont, ewidencja szczegółowa do konta 221 powinna być prowadzona według dłużników.

Nie prowadzono również ewidencji szczegółowej do konta 224 „Rozliczenie dotacji budżetowych oraz płatności z budżetu środków europejskich” (według jednostek oraz przeznaczenia środków), co było niezgodne z opisem funkcjonowania tego konta, określonym w „Wykazie kont dla Urzędu Gminy w Radwanicach” stanowiącym załącznik nr 2 do Zakładowego Planu Kont dla budżetu Gminy i Urzędu Gminy (wprowadzonego zarządzeniem nr 0050.76.2015 Wójta Gminy Radwanice z 31 grudnia 2015 r.).

Wykazane w sprawozdaniach Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych oraz Rb-PDP z wykonania dochodów podatkowych za 2016 r.:

- skutki udzielonych ulg i zwolnień obliczone za okres sprawozdawczy (bez ulg i zwolnień ustawowych) w podatku od nieruchomości zostały zaniżone o kwotę 773 zł,
- skutki decyzji wydanych przez organ podatkowy w zakresie umorzeń zaległości podatkowych zostały zawyżone o kwotę 438 zł (w podatku od nieruchomości o kwotę 404 zł i w podatku rolnym o kwotę 34 zł),
- skutki decyzji wydanych przez organ podatkowy w zakresie rozłożenia na raty zaległości podatkowych w podatku od nieruchomości od osób fizycznych zostały zawyżone o kwotę 290 zł.

Powyższe naruszało postanowienia § 9 ust. 1 rozporządzenia Ministra Finansów z 16 stycznia 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. z 2016 r. poz. 1015 ze zm.) oraz § 3 ust. 1 pkt 10 i pkt 11 lit. a i b w związku z § 8 ust. 3 załącznika Nr 39 do tego rozporządzenia. W trakcie kontroli, w dniu 8 grudnia 2017 r. sporządzone zostały korekty sprawozdań Rb-PDP i Rb-27S za 2016 r.

Stwierdzono przypadki nieprzestrzegania przepisów załączników Nr 1-3 do rozporządzenia Ministra Finansów z 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji, dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz.U. z 2014 r. poz. 1053 ze zm.), tj. w 2016 r. w ewidencji księgowej:

- umorzone odsetki od zaległości podatkowych na łączną kwotę 438 zł ujęte zostały w dziale 756 rozdziale 75616 w § 0310 „Wpływy z podatku od nieruchomości” (kwota 404 zł) i § 0320 „Wpływy z podatku rolnego” (kwota 34 zł) – zamiast w § 0910 „Wpływy z odsetek od nieterminowych wpłat z tytułu podatków i opłat”;
- naliczone odsetki za zwłokę w zapłacie należności z tytułu ceny sprzedaży nieruchomości rozłożonej na raty w wysokości 3.666,80 zł ujęte zostały w dziale 700 rozdziale 70005 „Gospodarka gruntami i nieruchomościami w § 0770 „Wpływy z tytułu odpłatnego nabycia prawa własności oraz prawa użytkowania wieczystego nieruchomości” – zamiast w § 0920 „Wpływy z pozostałych odsetek”;
- należności za dostarczanie wody dla najemców lokali mieszkalnych w łącznej kwocie 9.305,94 zł ujęte zostały w dziale 700 rozdziale 70005 „Gospodarka gruntami i nieruchomościami” w § 0750 „Wpływy z najmu i dzierżawy składników majątkowych Skarbu Państwa, jednostek samorządu terytorialnego lub innych jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych oraz innych umów o podobnym charakterze” – zamiast w dziale 400 rozdziale 40002 „Dostarczanie wody” w § 0830 „Wpływy z usług”.

Konsekwencją nieprawidłowego klasyfikowania należności za dostarczanie wody dla najemców lokali mieszkalnych było zawyżenie o 9.305,94 zł kwoty wykonanych dochodów z tytułu wpływów z najmu składników majątkowych jednostek samorządu terytorialnego, wykazanych w sprawozdaniu Rb 27S z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego od początku roku do dnia 31 grudnia roku 2016.

Pomimo wystąpienia zaległości za najem lokali komunalnych (zaległość na 31 grudnia 2016 r. 52.307,60 zł) oraz zaległości podatkowych (zaległość na 31 grudnia 2016 r. na kwotę 623.512,39 zł) nie naliczono i nie ewidencjonowano pod datą ostatniego dnia kwartału odsetek należnych na koniec tego kwartału. Tym samym, wartość tych odsetek nie była wykazywana w sprawozdaniach Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych. Z § 8 ust. 5 obowiązującego do końca 2017 r. rozporządzenia w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont (...) wynikało, że odsetki od należności i zobowiązań, w tym również tych, do których stosuje się przepisy dotyczące zobowiązań podatkowych, ujmuje się w księgach rachunkowych w momencie ich zapłaty, lecz nie później niż pod datą ostatniego dnia kwartału w wysokości odsetek należnych na koniec tego kwartału.

W sprawozdaniu Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych jednostki samorządu terytorialnego jako jednostki budżetowej i jako organu, za okres od początku roku do 31 grudnia 2016 r. wykazano w kolumnie nr 7 „zobowiązania wg stanu na koniec okresu sprawozdawczego

ogółem” w rozdziale 70005 „Gospodarka gruntami i nieruchomościami” w § 6060 „Zakupy inwestycyjne jednostek budżetowych” wykazano kwotę „0” pomimo, iż z ewidencji księgowej wynikała kwota 100.000 zł. Powyższym naruszono postanowienia § 6 ust. 1 pkt 1 powołanego rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości budżetowej oraz § 9 ust. 2 pkt 4 załącznika Nr 39 do tego rozporządzenia.

Zobowiązania wynikające z faktury Nr 299/11/2016 z Gminnej Spółdzielni „Samopomoc Chłopska” Radwanice na kwotę 100.000 zł (termin zapłaty: 50.000 zł do 10 lutego 2017 r. oraz 50.000 zł do 10 lutego 2018 r.) za zakup nieruchomości stanowiącej budynek niemieszkalny zaewidencjonowano na koncie 201 „Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami” zamiast na koncie 240 „Pozostałe rozrachunki”, co było niezgodne z zasadami funkcjonowania konta 201 określonymi w obowiązującym w jednostce Zakładowym Planie Kont. W konsekwencji powyższe zobowiązania ujęto w bilansie Urzędu za 2016 r. jako zobowiązania krótkoterminowe w poz. II.1 „Zobowiązania z tytułu dostaw i usług”. Z art. 4 ust. 2 powołanej ustawy o rachunkowości wynika, że zdarzenia, w tym operacje gospodarcze, ujmują się w księgach rachunkowych i wykazuje w sprawozdaniu finansowym zgodnie z ich treścią ekonomiczną.

W 2016 r. wpływy na rachunek budżetu gminy niewykorzystanych przez jednostki budżetowe środków na wydatki w łącznej kwocie 11.878,87 zł, ujęto w ewidencji księgowej po stronie Wn konta 133 „Rachunek budżetu” oraz po stronie Wn konta 223 „Rozliczenie wydatków budżetowych” (ze znakiem minus). Zwrot niewykorzystanych dotacji z rachunku budżetu Gminy na rachunek Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego w łącznej kwocie 11.105,53 zł zaksięgowano po stronie Ma konta 133 „Rachunek budżetu” oraz po stronie Wn konta 224 „Rozrachunki budżetu” (ze znakiem minus) i po stronie Ma konta 224 „Rozrachunki budżetu” (ze znakiem minus) i po stronie Ma konta 901-1 „Dochody budżetu” (ze znakiem minus). Powyższe było niezgodne z zasadami funkcjonowania ww. kont, opisanymi w obowiązującym jednostkę Zakładowym Planie Kont.

W zakresie dochodów budżetowych

Obowiązująca w jednostce „Instrukcja w sprawie podatków w związku z prowadzeniem kontokwitaruszy i rozliczeniem inkasentów oraz ewidencji księgowej” (wprowadzona zarządzeniem Nr 41/Fn/2008 Wójta Gminy Radwanice z 4 września 2008 r., ze zmianami dokonanymi na podstawie zarządzeń Nr 6/Fn/2010 z 26 stycznia 2010 r. i Nr 0050.83.2011 z 30 grudnia 2011 r.), w zakresie zwrotu nadpłat z tytułu podatków nie została dostosowana do obowiązujących przepisów ustawy z 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz.U. z 2015 r. poz. 613 ze zm., obecnie Dz.U. z 2017 r. poz. 201 ze zm.). Jako podstawę prawną jej opracowania podawano przepisy aktów, które utraciły moc, tj.: rozporządzenia Ministra Finansów z 27 listopada 2001 r. w sprawie wysokości kosztów upomnienia skierowanego przez wierzyciela do zobowiązanego przed wszczęciem egzekucji administracyjnej (Dz.U. z 2001 r. Nr 137, poz. 1543) - uchylonego z dniem 17 października 2015 r., rozporządzenia Ministra Finansów z 22 listopada 2001 r. w sprawie wykonania niektórych przepisów

ustawa o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz.U. z 2001 r. Nr 137, poz. 1541) - uchylonego z dniem 22 maja 2014 r., rozporządzenia Ministra Finansów z 24 grudnia 2002 r. w sprawie naliczania odsetek za zwłokę oraz opłaty prolongacyjnej, dokonywania zaokrągleń oraz zakresu informacji, które muszą być zawarte w rachunkach (Dz.U. z 2002 r. Nr 240, poz. 2063) - uchylonego z dniem 1 września 2005 r. Z art. 69 ust. 1 pkt 2 w związku z art. 68 ust. 2 pkt 1 ustawy z 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2017 r. poz. 2077) wynika, że do obowiązków wójta należy zapewnienie funkcjonowania adekwatnej, skutecznej i efektywnej kontroli zarządczej, której celem jest zapewnienie zgodności działalności z przepisami prawa oraz procedurami wewnętrznymi.

Pomimo, iż 31 podatników na 31 grudnia 2016 r. posiadało nadpłaty w podatkach na łączną kwotę 2.669,77 zł i nie złożyło wniosku o zaliczenie nadpłaty w całości lub w części na poczet przyszłych zobowiązań podatkowych, organ podatkowy dokonał przeksięgowania nadpłat na poczet należności podatkowych na 2017 r. Powyższe było niezgodne z art. 76 § 1 powołanej ustawy Ordynacja podatkowa, z którego wynika, że nadpłaty wraz z ich oprocentowaniem podlegają zaliczeniu z urzędu na poczet zaległości podatkowych wraz z odsetkami za zwłokę, odsetek za zwłokę od nieuregulowanych w terminie zaliczek na podatek, kosztów upomnienia oraz bieżących zobowiązań podatkowych, a w razie ich braku podlegają zwrotowi z urzędu, chyba że podatnik złoży wniosek o zaliczenie nadpłaty w całości lub w części na poczet przyszłych zobowiązań podatkowych.

Organ podatkowy po wydaniu w 2016 r. dla 5 podatników (osoby fizyczne) decyzji umarzających zaległości podatkowe, na kontach podatników nie dokonał stosowanych przypisów i odpisów kwot odsetek od umorzonych zaległości podatkowych w łącznej wysokości 438 zł. Zgodnie z § 21 w związku z § 4 ust. 1 pkt 2 i ust. 2 pkt 6 rozporządzenia Ministra Finansów z 25 października 2010 r. w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego (Dz.U. z 2010 r. nr 208, poz. 1375), księgowania dotyczących rozrachunków z poszczególnymi podatnikami z tytułu należnych i wpłaconych przez nich podatków podlegających przypisaniu na ich kontach dokonuje się na ich kontach szczegółowych prowadzonych do kont analitycznych w ramach syntetycznego konta 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych”, a do udokumentowania przypisów i odpisów służą decyzje.

Na koncie podatnika nr 15/0000974 (osoba fizyczna) dokonano przypisu podatku od nieruchomości w wysokości 103 zł, pomimo iż organ podatkowy nie posiadał dokumentu stanowiącego podstawę dokonania przypisu. Było to niezgodne z § 4 ust. 1 pkt 1 i 2 powołanego rozporządzenia w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych (...), według którego do udokumentowania przypisów lub odpisów służą deklaracje i decyzje podatkowe.

W ewidencji podatkowej podatników będących osobami fizycznymi (prowadzonej w formie ręcznej na kontokwitaruszach) nie zawarto daty dokonania przypisu zobowiązania podatkowego na lata 2016 i 2017. Według art. 23 ust. 2 pkt 1 powołanej ustawy o rachunkowości, zapis księgowy powinien zawierać co najmniej datę dokonania operacji gospodarczej, tj. zapisu dokonać należało

najwcześniej w dniu skutecznego doręczenia decyzji (art. 212 w związku z art. 21 § 1 pkt 2 powołanej ustawy Ordynacja podatkowa).

Do 7 podatników na 9 objętych kontrolą zalegających z płatnościami łącznego zobowiązania pieniężnego na 2016 r., z opóźnieniem w stosunku do terminu wynikającego z § 23 pkt 4 powołanej „Instrukcji w sprawie podatków w związku z prowadzeniem kontokwintariuszy i rozliczeniem inkasentów oraz ewidencji księgowej” kierowano upomnienia na zaległości z tytułu I i II raty podatku - opóźnienie wyniosło odpowiednio 11 i 40 dni. Również z opóźnieniem w stosunku do terminu wynikającego z § 23 pkt 6 powołanej „Instrukcji” wystawiano tytuły wykonawcze obejmujące zaległości podatkowe za 2016 r. od 8 podatników – opóźnienia wyniosły od 12 do 215 dni. Do dłużnika podatku od środków transportowych (osoba prawna - nr konta 3) nie zostały wysłane upomnienia obejmujące zaległość z tytułu podatku od środków transportowych na 2016 r. w łącznej wysokości 77.591 zł. Obowiązek niezwłocznego doręczania zobowiązanemu upomnień oraz niezwłocznego wystawiania tytułów wykonawczych wynikał również z § 2, § 7 ust. 1 i § 9 rozporządzenia Ministra Finansów z 30 grudnia 2015 r. w sprawie postępowania wierzycieli należności pieniężnych (Dz.U. z 2015 r. poz. 2367 ze zm., obecnie Dz.U. z 2017 r. poz. 1483).

Pomimo, iż w 6 umowach najmu lokali komunalnych objętych kontrolą znajdowały się zapisy o naliczaniu odsetek za nieterminową zapłatę czynszu, nie obciążano najemców odsetkami ustawowymi z tytułu opóźnienia w zapłacie czynszu. Stosownie do art. 42 ust 5 powołanej ustawy o finansach publicznych, jednostki sektora finansów publicznych są obowiązane do ustalenia przypadających im należności pieniężnych, w tym mających charakter cywilnoprawny oraz terminowego podejmowania w stosunku do zobowiązanych czynności zmierzających do wykonania zobowiązania.

W 2015 r. najemcom lokali komunalnych (nr konta 78 i 112) zaległość z tytułu czynszu rozłożona została na raty, pomimo, że nie złożyli oni wniosku o udzielenie ulgi. Zgodnie z § 5 ust. 1 pkt 2 w związku z § 7 ust. 1 i ust. 2 uchwały Nr XXXII/160/10 Rady Gminy Radwanice z 20 września 2010 r. w sprawie zasad, sposobu i trybu umarzania, odraczania lub rozkładania na raty należności pieniężnych mających charakter cywilnoprawny przypadających Gminie Radwanice lub jej jednostkom podległym oraz wskazania organów lub osób do tego uprawnionych, należności pieniężne mogły być rozkładane na raty na wniosek dłużnika złożony wierzycielowi.

W przypadku należności z tytułu najmu lokali komunalnych za lata 2007-2015 na łączną kwotę 14.696,73 zł nie skorzystano z możliwości prowadzenia postępowania egzekucyjnego w trybie i na zasadach określonych w ustawie z 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego (Dz.U. z 2014 r. poz. 101 ze zm.; obecnie: Dz.U. z 2016 r. poz. 1822 ze zm.), co doprowadziło do upływu terminu przedawnienia, o którym mowa w art. 118 ustawy z 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz.U. z 2016 r. poz. 380 ze zm., obecnie Dz.U. z 2017 r. poz. 459 ze zm.). Zgodnie art. 42 ust. 5 powołanej ustawy o finansach publicznych, jednostki sektora finansów publicznych są obowiązane do ustalania przypadających im należności pieniężnych, w tym mających charakter cywilnoprawny, oraz

terminowego podejmowania w stosunku do zobowiązanych czynności zmierzających do wykonania zobowiązania.

W zakresie wydatków budżetowych

Spośród skontrolowanych trzech zadań inwestycyjnych wykonywanych w latach 2013-2017 nieprawidłowości stwierdzono przy realizacji zadania pn.: „Przebudowa budynku OSP w Radwanicach przy ul. Szkolnej 6 – etap II” (lata 2013-2014). Już na etapie postępowania o udzielenie zamówienia publicznego stwierdzono nieprawidłowości w zakresie zabezpieczenia środków finansowych na wydatki majątkowe jw. o wartości szacunkowej 373.865,14 zł brutto: Skarbnik Gminy we „Wniosku o przeprowadzenie postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, którego wartość przekracza wyrażoną w złotych równowartość 14.000 euro” z 28.08.2013 r., potwierdziła zabezpieczenie w budżecie środków na wydatki bieżące w wysokości 56.000,00 zł oraz oświadczyła, że pozostała wartość zadania zostanie ujęta w budżecie gminy na 2014 r. W rzeczywistości, w budżecie na 2013 r. wg stanu na sierpień 2013 r. zabezpieczono środki na wydatki bieżące w wysokości 30.000,00 zł w dziale 754 „Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa”, rozdziale 75412 „Ochotnicze straże pożarne” w § 4270 „zakup usług remontowych”. Ówczesna Wójt Gminy Pani Sabina Zawis (przy kontrasygnacie Skarbnika Gminy) w imieniu Gminy Radwanice zawarła w dniu 07.10.2013 r. wieloletnią „Umowę Nr GpVI.272.32.2013 o wykonanie robót budowlanych” pn. „Przebudowa budynku strażnicy OSP w Radwanicach przy ul. Szkolnej 6 – etap II” z Wykonawcą - firmą Usługi Budowlane Damian Kubiak, z siedzibą w Polkowicach. W umowie uzgodniono realizację robót i zapłatę wynagrodzenia (brutto 296.844,83 zł) w dwóch częściach: do 25.11.2013 r. i do 31.05.2014 r. Tymczasem zadanie inwestycyjne pn.: „Przebudowa budynku OSP w Radwanicach przy ul. Szkolnej 6 – etap II” nie było przewidziane do realizacji w 2013 r., ponieważ nie zostało ujęte w budżecie gminy Radwanice na rok 2013, co ustalono na podstawie zapisów w „Wykazie zadań inwestycyjnych planowanych do realizacji w 2013 roku”, stanowiącym załącznik nr 5 do uchwały Nr XIX/88/12 Rady Gminy w Radwanicach z 28 grudnia 2012 r. w sprawie uchwalenia budżetu gminy Radwanice na rok 2013 (ze zm.). Ponadto przedmiotowe zadanie nie zostało ujęte w „Wykazie przedsięwzięć do WPF”, stanowiącym załącznik Nr 2 do uchwały Nr XIX/87/2012 Rady Gminy w Radwanicach z dnia 28 grudnia 2012 r. w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Radwanice. Tym samym, zaciągnięcie w październiku 2013 r. zobowiązań na lata 2013-2014 przez poprzednią Wójt Gminy nastąpiło bez wymaganego upoważnienia i stanowiło naruszenie zasad określonych w art. 46 ust. 1 z uwzględnieniem przepisów art. 211, art. 226 oraz art. 228 powołanej ustawy o finansach publicznych. Skarbnik kontrasygnując w/w umowę potwierdziła w ten sposób, iż gmina dysponuje środkami finansowymi niezbędnymi do wykonania zaciągniętego zobowiązania pieniężnego, co świadczy o niewypełnieniu postanowienia art. 54 ust. 1 pkt 3 lit a powołanej ustawy o finansach publicznych, zgodnie z którym do zadań

Skarbnika (głównego księgowego) należy m.in. dokonywanie wstępnej kontroli zgodności operacji gospodarczych i finansowych z planem finansowym.

Zwiększenia wartości środka trwałego „strażnica OSP w Radwanicach” po realizacji zadania pn. „Przebudowa budynku strażnicy OSP w Radwanicach przy ul. Szkolnej 6 – etap II” dokonano na podstawie kosztów poniesionych tylko w 2014 r. na kwotę 216.725,60 zł (dowód przyjęcia środka trwałego OT Nr 14/2014 z 31.12.2014 r.). Natomiast wartość środka trwałego nie została zwiększona o wcześniej poniesione koszty w wysokości 226.670,20 zł, w tym m.in. nie ujęto: kosztów sporządzenia w 2010 r. i poprawienia w 2013 r. dokumentacji projektowej (odpowiednio: 23.912,00 zł i 1.476,00 zł) oraz kosztów poniesionych w 2013 r. zarówno z tytułu wykonania robót budowlanych jak i nadzoru inwestorskiego (odpowiednio 123.000,00 zł i 2.214,00 zł). Tym samym naruszono art. 28 ust. 8 powołanej ustawy o rachunkowości. W trakcie kontroli dokonano dodatkowego zwiększenia wartości „strażnicy OSP w Radwanicach” o wcześniej pominięte koszty do kwoty 443.395,80 zł (OT Nr 11/2017 z 01.12.2017 r.).

W zakresie gospodarki mieniem

W wykazach nieruchomości stanowiących własność Gminy Radwanice przeznaczonych do sprzedaży (nieruchomości gruntowe: działki nr 93/24, nr 360/38 oraz nr 227/3) nie określano terminu do złożenia wniosku przez osoby, którym przysługuje pierwszeństwo w nabyciu nieruchomości na podstawie art. 34 ust. 1 pkt 1 i pkt 2 ustawy, czym naruszono art. 35 ust. 2 pkt 12 ustawy z 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz.U. z 2014 r. poz. 518 ze zm., Dz. U. z 2015 r. poz. 782 ze zm., Dz.U. z 2015 r. poz. 1774 ze zm., Dz.U. z 2016 r. poz. 2147 ze zm.).

Przy sprzedaży działki nr 93/24 nie stosowano przepisów art. 38 ust. 2 powołanej ustawy o gospodarce nieruchomościami, ponieważ ogłoszenie o pierwszym przetargu podano do publicznej wiadomości w dniu 14.10.2013 r., tj. 10 dni przed upływem minimalnego terminu (24.10.2013 r.), a w „Ogłoszeniu” o drugim przetargu (opublikowanym 20.11.2013 r.) nie wskazano terminu przeprowadzenia poprzedniego przetargu (18.11.2013 r.).

Za zaistniałe nieprawidłowości i uchybienia jw. odpowiedzialność ponoszą: do 7 grudnia 2014 r. ówczesna Wójt Gminy Radwanice Pani Sabina Zawis, od 8 grudnia 2014 r. Wójt Gminy Radwanice Pan Paweł Piwko - na podstawie art. 53 ust. 1 powołanej ustawy o finansach publicznych i art. 4 ust. 5 powołanej ustawy o rachunkowości, Skarbnik Gminy Radwanice na podstawie art. 54 ust. 1 powołanej ustawy o finansach publicznych oraz zgodnie z zakresami czynności pracownicy merytoryczni Urzędu.

WNIOSKI POKONTROLNE

Przekazując powyższe do wiadomości, Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, działając na podstawie art. 9 ust. 2 powołanej ustawy z 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych, wnosi o podjęcie niezbędnych działań w celu wyeliminowania nieprawidłowości i uchybień oraz niedopuszczenie do ich ponownego wystąpienia w przyszłości, poprzez realizację następujących wniosków:

1. Przestrzeganie przepisów ustawy z 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2017 r. poz. 2342 ze zm.), w szczególności w zakresie:
 - a) ujmowania w księgach rachunkowych i wykazywania w sprawozdaniach finansowych zdarzeń, w tym operacji gospodarczych, zgodnie z ich treścią ekonomiczną, stosownie do art. 4 ust. 2 ustawy;
 - b) ujmowania w księgach rachunkowych jednostki wszystkich osiągniętych, przypadających na jej rzecz przychodów i obciążających ją kosztów związanych z tymi przychodami dotyczących danego roku obrotowego, niezależnie od terminu ich zapłaty, stosownie do art. 6 ust. 1 ustawy;
 - c) określenia w zasadach (polityce) rachunkowości, wchodzących w skład roku obrotowego okresów sprawozdawczych, stosownie do art. 10 ust. 1 pkt 1 ustawy;
 - d) określenia zasad prowadzenia kont ksiąg pomocniczych do konta 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” oraz ich powiązania z kontami księgi głównej, stosownie do art. 10 ust. 1 pkt 3a ustawy;
 - e) dokonywanie zapisów księgowych zawierających datę dokonania operacji gospodarczej, stosownie do art. 23 ust. 2 pkt 1 ustawy;
 - f) określania wartości środka trwałego uzyskanego w wyniku inwestycji poprzez objęcie ogółu kosztów poniesionych przez jednostkę za okres budowy, zgodnie z art. 28 ust. 8 ustawy.
2. Przestrzeganie obowiązujących zasad (polityki) rachunkowości, w szczególności w zakresie zasad ewidencji operacji gospodarczych na kontach Urzędu: 201 „Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami”, 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych”, 222 „Rozliczenie dochodów budżetowych”, 224 „Rozliczenie dotacji budżetowych oraz płatności z budżetu środków europejskich” oraz na kontach Organu: 223 „Rozliczenie wydatków budżetowych”, 224 „Rozrachunki budżetu” i 901 „Dochody budżetu”, stosownie do zasad funkcjonowania tych kont.
3. Przestrzeganie przepisów rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U z 2017 r. poz. 1911), w szczególności w zakresie ujmowania odsetek od należności i zobowiązań, w tym również tych, do których

- stosuje się przepisy dotyczące zobowiązań podatkowych, w księgach rachunkowych w momencie ich zapłaty, lecz nie później niż pod datą ostatniego dnia kwartału w wysokości odsetek należnych na koniec tego kwartału, stosowanie do § 11 rozporządzenia.
4. Przestrzeganie przepisów rozporządzenia Ministra Finansów z 16 stycznia 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. z 2016 r. poz. 1015 ze zm.), w szczególności w zakresie:
 - a) wykazywania w sprawozdaniach Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych wszystkich bezspornych zobowiązań niespłaconych według stanu na koniec okresu sprawozdawczego, stosownie do § 6 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia oraz § 9 ust. 2 pkt 4 załącznika Nr 39 do rozporządzenia;
 - b) wykazywania w sprawozdaniach Rb-27S i Rb-PDP skutków udzielonych ulg i zwolnień (bez ulg i zwolnień ustawowych) oraz skutków decyzji wydanych przez organ podatkowy na podstawie ustawy Ordynacja podatkowa w zakresie umorzenia i rozłożenia na raty zaległości podatkowych, zgodnie z § 3 ust. 1 pkt 10 i pkt 11 lit. a i b oraz § 8 ust. 3 załącznika Nr 39 do rozporządzenia.
 5. Przestrzeganie przepisów rozporządzenia Ministra Finansów z 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji, dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz.U. z 2014 r. poz. 1053 ze zm.), w szczególności w zakresie stosowania prawidłowej klasyfikacji działów, rozdziałów i dochodów, stosowanie do postanowień załączników Nr 1-3 do rozporządzenia.
 6. Przestrzeganie przepisów rozporządzenia Ministra Finansów z 25 października 2010 r. w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego (Dz.U. z 2010 r. Nr 208, poz. 1375), w szczególności w zakresie dokonywania przypisów i odpisów na podstawie dokumentów wymienionych w § 4 ust. 1 i ust. 2 rozporządzenia, w szczególności w zakresie odsetek od umorzonych zaległości podatkowych.
 7. Przestrzeganie przepisów ustawy z 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz.U. z 2017 r. poz. 201 ze zm.), w szczególności w zakresie rozliczania nadpłat podatków zgodnie z art. 76 § 1 ustawy.
 8. Podejmowanie w stosunku do podatników zalegających z zapłatą podatków czynności mających na celu wyegzekwowanie należności, zgodnie z przepisami § 2, § 7 § 9 rozporządzenia Ministra Finansów z 30 grudnia 2015 r. w sprawie postępowania wierzycieli należności pieniężnych (Dz.U. z 2017 r. poz. 1483) z uwzględnieniem przepisów wewnętrznych w tym zakresie.
 9. Przestrzeganie zapisów uchwały Nr XXXII/160/10 Rady Gminy Radwanice z 20 września 2010 r. w sprawie zasad, sposobu i trybu umarzania, odraczania lub rozkładania na raty należności pieniężnych mających charakter cywilnoprawny przypadających Gminie Radwanice lub jej jednostkom podległym oraz wskazania organów lub osób do tego uprawnionych,

w szczególności rozkładanie należności pieniężnych na raty na podstawie wniosków składanych przez dłużników, zgodnie z § 5 ust. 1 pkt 2 w związku z § 7 ust. 1 i ust. 2 uchwały.

10. Przestrzeganie przepisów ustawy z 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2017 r. poz. 2077), w szczególności w zakresie:
 - a) zaciągania przez Wójta Gminy zobowiązań do sfinansowania w danym roku do wysokości wynikającej z planu wydatków, stosownie do art. 46 ust. 1 ustawy;
 - b) dokonywania przez Główną księgową wstępnej kontroli zgodności operacji gospodarczych i finansowych z planem finansowym, stosownie do art. 54 ust. 1 pkt 3 lit a ustawy;
 - c) zapewnienia przez kierownika funkcjonowania adekwatnej, skutecznej i efektywnej kontroli zarządczej, stosowanie do postanowień art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 2 ustawy;
 - d) zaciągania przez Wójta Gminy zobowiązań wieloletnich zgodnie z upoważnieniem udzielonym przez organ stanowiący w uchwale w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej, zgodnie z art. 228 ustawy.
11. Naliczanie i egzekwowanie od najemców odsetek karnych w przypadku regulowania należności z tytułu czynszu po terminach, zgodnie z zawartymi umowami oraz z uwzględnieniem przepisów art. 42 ust. 5 powołanej ustawy o finansach publicznych.
12. Podejmowanie wobec dłużników należności cywilnoprawnych działań określonych w ustawie z 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego (Dz.U. z 2016 r. poz. 1822 ze zm.), mających na celu wyegzekwowanie należnych jednostkom samorządu terytorialnego świadczeń i niedopuszczenie do przedawnienia należności.
13. Przestrzeganie przepisów ustawy z 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz.U. z 2016 r. poz. 2147 ze zm.), w szczególności w zakresie:
 - a) określania w wykazach gminnych nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży terminu do złożenia wniosku przez osoby, którym przysługuje pierwszeństwo w nabyciu nieruchomości na podstawie art. 34 ust. 1 pkt 1 i pkt 2 ustawy, stosownie do art. 35 ust. 2 pkt 12 ustawy;
 - b) podawania do publicznej wiadomości ogłoszeń o przetargu nie wcześniej niż po upływie terminów, o których mowa w art. 34 ust. 1 pkt 1 i 2 oraz ust. 4 ustawy, a w razie ogłoszenia kolejnego przetargu wskazywanie terminów przeprowadzenia poprzednich przetargów, stosownie do art. 38 ust. 2 ustawy.

Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, zgodnie z przepisem art. 9 ust. 3 i ust. 4 powołanej ustawy z 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych, oczekuje w terminie 30 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, zawiadomienia o wykonaniu wniosków lub o przyczynach ich niewykonania. Do wniosku zawartego w wystąpieniu pokontrolnym przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżenia do Kolegium Izby. Zastrzeżenie składa właściwy organ jednostki kontrolowanej, za pośrednictwem Prezesa Izby,

w terminie 14 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego. Podstawą zgłoszenia zastrzeżenia może być tylko zarzut naruszenia prawa poprzez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie.

Do wiadomości:

Pani

Adriana Lebit

Przewodnicząca Rady Gminy w Radwanicach